Наталія ФЛІНТА
кандидат географічних наук,
доцент кафедри географії України і туризму
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНИХ КЕЙСІВ У ПРОФЕСІЙНУ ПІДГОТОВКУ ЗДОБУВАЧІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТУРИЗМ ТА РЕКРЕАЦІЯ»: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ

Сучасний туристичний ринок характеризується динамічністю, цифровізацією бізнес-процесів, зміною моделей поведінки туристів та необхідністю швидкої адаптації суб'єктів туристичної діяльності до кризових явищ. За таких умов професійна підготовка здобувачів спеціальності «Туризм та рекреація» має бути зорієнтована не лише на засвоєння теоретичних знань, а передусім на формування здатності застосовувати їх для вирішення реальних професійних завдань.

Одним із дієвих інструментів реалізації такого підходу є кейс-метод, що передбачає аналіз конкретної професійної ситуації, визначення проблеми, пошук альтернативних варіантів її вирішення та аргументацію прийнятих рішень. На відміну від традиційного практичного завдання, кейс переважно не має єдиної правильної відповіді, а стимулює аналітичне й критичне мислення, командну взаємодію, креативність та прийняття рішень в умовах невизначеності.

Доцільність використання практико-орієнтованого навчання у туристичній освіті підтверджують сучасні дослідження. Зокрема, E. Doğantan встановлено, що поєднання experiential learning із design thinking сприяє розвитку творчого мислення, комунікації, командної роботи, емпатії та навичок прийняття рішень [2]. Водночас цифрове experiential learning формує здатність студентів ефективно використовувати цифрові технології та адаптуватися до практичних викликів туристичної індустрії [3]. Перспективним є також Case-based Action Learning, який інтегрує аналіз кейсів із практичною діяльністю, сприяючи розвитку навичок розв'язання професійних проблем і командної взаємодії [1].

У підготовці здобувачів спеціальності «Туризм та рекреація» практико-орієнтовані кейси доцільно інтегрувати у фахові освітні компоненти, використовуючи актуальні статистичні дані, сайти туристичних підприємств, онлайн-системи бронювання, цифрові карти, соціальні мережі, відгуки туристів, нормативні документи та інформаційні ресурси туристичних дестинацій. Важливою умовою є

максимальне наближення змісту кейсу до реальної професійної ситуації.

Практичним прикладом може бути кейс «Розроблення конкурентоспроможного туристичного продукту регіону» в рамках вивчення курсу «Маркетинг в туризмі». Здобувачі отримують вихідні дані про туристично-рекреаційний потенціал території та розробляють туристичний продукт для визначеного сегмента споживачів. Робота передбачає формування маршруту, програми туру, вибір засобів розміщення та харчування, транспортного забезпечення, розрахунок вартості й визначення каналів просування. Доцільно використовувати локальний матеріал, зокрема туристичні ресурси Тернопільської області. Такий формат дозволяє інтегрувати знання з географії туризму, туристичного краєзнавства, маркетингу, організації туризму та інформаційних технологій.

Іншим напрямом є кейс «Цифрове просування туристичної дестинації». Студенти здійснюють аудит цифрової присутності територіальної громади або туристично-інформаційного центру, аналізують офіційні вебресурси, соціальні мережі, Google Maps, відгуки туристів та інформацію про конкурентні дестинації. Результатом роботи стає розроблення пропозицій щодо позиціонування території, визначення цільової аудиторії, каналів комунікації та формування контенту для просування туристичного продукту. Використання інформаційних систем і технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців з туризму є важливою складовою формування їх готовності до діяльності в сучасному інформаційному середовищі [5].

Актуальним в умовах нестабільності туристичного ринку є кейс «Антикризове управління туристичним підприємством». Здобувачам пропонується ситуація, за якої через безпекові, транспортні, економічні або інші чинники туристична компанія не може реалізувати заплановану програму. Необхідно оцінити ризики, розробити альтернативний варіант подорожі, визначити алгоритм комунікації з туристом та обґрунтувати запропоноване рішення. Такий кейс формує здатність працювати в умовах невизначеності та оперативно реагувати на зміни професійного середовища.

Ефективним є поєднання кейс-методу з проєктно-орієнтованим навчанням. Зокрема, М. Кашка обґрунтовує його використання при розробленні регіонального туристичного продукту, що забезпечує інтеграцію теоретичної підготовки з вирішенням конкретних практичних завдань [4]. Таким чином, результатом опрацювання кейсу має бути не лише відповідь на поставлене питання, а конкретний

професійний продукт: туристичний маршрут, програма туру, цифрова кампанія, антикризове рішення, концепція розвитку дестинації тощо.

Роль викладача трансформується від транслятора готової інформації до організатора й модератора професійно орієнтованої навчальної діяльності.

Оцінювання результатів роботи доцільно проводити за такими критеріями: повнота аналізу ситуації, достовірність використаних даних, практична реалізованість рішення, використання цифрових інструментів, креативність, аргументованість висновків, командна взаємодія та якість презентації. Це дозволяє оцінити не лише кінцевий результат, а й сформованість професійного мислення здобувача.

Впровадження сучасних практико-орієнтованих кейсів у підготовку здобувачів спеціальності «Туризм та рекреація» сприяє переходу від репродуктивного засвоєння знань до моделювання реальної професійної діяльності. Найбільший навчальний ефект забезпечують кейси, побудовані на актуальних проблемах туристичного ринку, регіональному матеріалі та цифрових ресурсах і спрямовані на створення конкретного професійного продукту. Поєднання кейс-методу з проєктним, проблемним та цифровим навчанням сприяє формуванню аналітичного і критичного мислення, цифрової компетентності, комунікативних навичок, здатності працювати в команді та приймати обґрунтовані професійні рішення.

Список використаних джерел:

1. Application of case-based action learning method in the teaching of tourism marketing course for undergraduate students (2026). Tourism Recreation Research. DOI: https://doi.org/10.1080/02508281.2026.2680925.

2. Doğantan E. (2023). Experiential learning through the design thinking approach in tourism education. Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education. Vol. 33. 100460. DOI: https://doi.org/10.1016/j.jhlste.2023.100460.

3. He S., Zhang H. (2025). Exploring the Impact of Digital Experiential Learning on Tourism Education Students: Experimental Study. Journal of Hospitality & Tourism Education. Vol. 37(2). P. 203–213. DOI: https://doi.org/10.1080/10963758.2025.2473017.

4. Кашка М. (2026). Проєктно-орієнтоване навчання як інструмент розвитку внутрішнього туризму: методика розроблення регіонального туристичного продукту. Економіка та суспільство. № 84. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-84-148.

5. Парій С. (2024). Модель формування готовності майбутніх фахівців з туризму до діяльності у професійному інформаційному просторі. Інформаційні технології і засоби навчання. Т. 102, № 4. DOI: https://doi.org/10.33407/itlt.v102i4.5579.